FREMTIDEN I FILSKOV 2018-2028

Fremtiden i Filskov 2018-2028 er en plan med visioner og mål for udvikling. Planen er udviklet af *Kontaktudvalget i Filskov* i samarbejde med forenings-livet, erhvervslivet, den yngre generation og den ældre generation i Filskov og omegn. Udviklingsplanen tager udgangspunkt i landsbyens status 2018 og lokale historie. På dette grundlag viser planen, hvad borgerne forventer sig af fremtiden.

Version 2 – 20-11-2018

Indhold

Side

Forord....3

Befolkning....4

Erhvervsliv....5

Historie....6

Status....8

Borgermøder og workshops....10

SWOT-analyse....12

Analyse....15

Konklusion....16

Vision....17

Mål....17

Strategi....17

Handlingsplan....18

Indsatsområde 1: Det Sociale Liv....18

Indsatsområde 2: Kommunikation....19

Indsatsområde 3: Byforskønnelse og faciliteter....20

Indsatsområde 4: Erhverv og Turisme....21

Indsatsområde 5: Infrastruktur....22

Indsatsområde 6: Ældre....22

Arbejdet med indsatsområderne....23

Inspiration....23

Organisation og indsatgsområder....24

Forord

Filskov er et handlekraftigt lokalsamfund, som den 1. januar 2018 havde 1.036 indbyggere. 36 % af befolkningen bor i det åbne land, som strækker sig fra Hallundbæk i nord til Simmelbæk i syd. Midt i sognet bor 64 % af sognets befolkning i landsbyen Filskov, som ligger ved engen langs Omme Å.

I dag er landskabet domineret af grønne enge, moser, dyrkede agre og enkelte plantager, men det rummer stadig spor fra den tid, hvor hedelandskabet var en del af Filskovs økonomiske grundlag. Landskabet anvendes ikke længere kun af landbruget. Friluftsliv og turisme vinder frem med cyklister, vandrere, løbere, lystfiskere, jægere, modelflyvere, geocachere og flere andre aktiviteter. Trangen til en sund livsstil med naturoplevelser fører til, at landskabet bliver anvendt på mange nye måder.

Mellem indbyggerne i Filskov er der et usædvanligt godt sammenhold, og det er ingen nyhed. Igennem de sidste par hundrede år har vi vist stor vilje til at finde vore egne løsninger på livets udfordringer. Resultaterne har sikret os en god udvikling, selv om Filskov det meste af tiden har været den lille partner ved siden af større naboer.

I takt med at de fleste kommunale servicefunktioner er forsvundet siden 1970, har vi fundet nye veje til sikring af vort lokalsamfund. Behovet for frihed og indflydelse er stort. Filskov er derfor ikke længere kun landsbyen med det gode sammenhold. Nu er vi også blevet den selvejende landsby med friskole og børnehave, friplejehjem, ny købmandsgård, nyrenoveret kro og anden erhvervsudvikling. Ved siden af landbrug, handel, service, håndværk og industri er turisme et område i vækst.

Den seneste kommunalreform førte til, at Filskov i 2008 skrev sin første udviklingsplan. Den satte mål for 10 års udvikling. Nu er tiden gået, og de fleste mål blev nået. Her følger den næste plan, som gælder udviklingen frem til 2028.

Lokalrådet arbejder intenst for et glidende generationsskifte i Filskovs foreningsliv, der er grundlaget for aktiviteterne i lokalrådet, Kontaktudvalget i Filskov. Vi holder faklen højt og vil fortsat være landsbyen for borgere i alle aldre. Mange unge har medvirket til at skabe denne udviklingsplan for årene 2018-2028. Vi vil fortsætte den positive udvikling.

Befolkning

Billund Kommune havde 26.489 indbyggere den 1. januar 2018. I de to centerbyer Grindsted og Billund bor 61,1 % af befolkningen, medens 38,9 % af befolkningen bor i de otte landdistrikter.

Filskov sogn er et af Billund Kommunes otte landdistrikter, hvis grænser følger sognegrænserne. Vore 1.036 indbyggere udgør 3,9 % af kommunens indbyggertal.

Ligesom i mange andre landdistrikter er Filskovs befolkningstal faldende, men i Filskov er det faldet meget lidt siden 2007, hvor Grindsted Kommune blev lagt sammen med den gamle Billund Kommune. Fra kommunalreformen i 2007 til 2018 mistede Filskov kun 16 indbyggere. I samme periode er der bygget 26 nye boliger – her af syv ungdomsboliger – og vi har fået flere unge tilflyttere, som ikke har boet her før.

Fordelingen på aldersgrupper viser, at op imod halvdelen af de unge forlader Filskov, når de er omkring 20 år. Det er den alder, hvor flytning til uddannelsesbyer er en nødvendighed for mange unge. Figuren viser også, at de fraflyttede unge – eller fremmede tilflyttere i samme aldersgruppe - begynder at vende tilbage, når de er hen omkring 30 år. Aldersgrupperne vokser frem til 55 år.

Denne demografiske udvikling ser vi som ganske normal og tilfredsstillende. Unge søger uddannelse, eventyr og livsledsager i et puslespil, hvor Filskov ikke altid bliver valgt som varigt bosætningssted. I bytte får vi tilflyttere, der vælger Filskov som et aktivt tilvalg. Gruppen af 35-55-årige er af omtrent samme størrelse som gruppen af 7-20-årige. Desuden noterer vi os, at tilflyttere ofte har vist sig at blive aktive frivillige eller iværksættere i Filskov. Fraflytterne ser vi som ambassadører for Filskov.

Folketal pr. 1. januar i 2008, 2013 og 2018

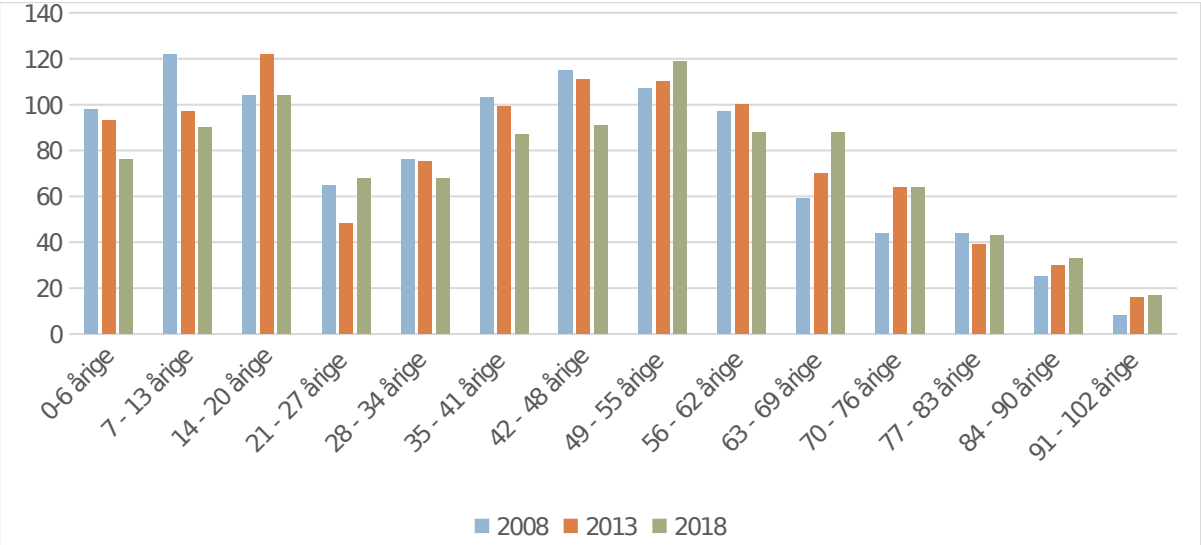

Kilde: Danmarks Statistik

Erhvervsliv

Filskov har i 2018 omkring 150 registrerede virksomheder med i alt omkring 350 arbejdspladser. Der er et par håndfulde virksomheder med 10-25 ansatte og en enkelt med henad 50 medarbejdere, men hovedparten har færre ansatte eller er enkeltmandsvirksomheder.

Filskovs erhvervsliv består af tre omtrent lige store grupper.

- Landbrug med kvægavl og agerdyrkning samt skovbrug, dambrug, pelsdyravl og maskinstationer. Gruppen indeholder både virksomheder, som er en fuldtidsopgave for indehaveren, og virksomheder, der drives i ejerens frie tid efter lønarbejde andetsteds. Fritidsvirksomhederne er en livsstil for mennesker, der værdsætter samspillet med naturen, men de kan også levere et økonomisk supplement til lønarbejde.
- En bred vifte af private byerhverv. Her er vore største virksomheder. De er aktive indenfor handel, håndværk, byggeri, metalindustri, transport, udlejning, turisme (restaurant og overnatning), undervisning, ældrepleje, it, rådgivning og service. Filskov har ingen offentlige virksomheder og er derfor en selvejende landsby.
- Enkeltmandsvirksomheder, der sjældent alene danner økonomisk grundlag for en husstand. En del er iværksættervirksomheder med udviklingspotentiale. Andre er fritidsvirksomheder på samme vis som fritidslandbrugene. Endelig er der en gruppe af små enheder med lille omsætning, der er registreret som virksomheder med henblik på opfyldelse af lovkrav.

Erhvervsforeningen Filskovs Fremtid ApS og den mere uformelle turistgruppe samarbejder med Kontaktudvalget i Filskov om udvikling af egnens erhvervsliv.

Historie

Fortællingen om Filskov som et lokalsamfund med handlekraftige indbyggere begynder i 1853. Dengang bestod Filskov med Hjortlund af blot ni gårde og en nybygget landevejs-kro. Bønderne levede af det gamle hedelandbrug, hvor græs fra engen og tørv fra hede og mose var grundlaget for kvægavl, agerdyrkning og økonomisk fremgang.

På samme tid samledes bønderne fra Filskov og nabobyer langs åen om opbygning af et avanceret engvandingsanlæg. Med dette tiltag øgedes produktionen af græs og hø, som gav flere husdyr, mere mælk, mere kødkvæg og bedre økonomi. Dyrenes naturgødning anvendtes til forvandling af hedelandskabet. Lyngen forsvandt til fordel for agre med korn og roer. Engvandingen langs Omme Å var en kompliceret og vellykket satsning, som efter 1866 blev forbillede for Det danske Hedeselskab. Spor af engvandingen har vi stadig i kulturlandskabet.

Efter jernbaneloven af 1908 fik indbyggerne i Filskov store drømme om byudvikling. Afstanden mellem drøm og handling var kort. I 1913 stiftedes Borger-og Håndværker-foreningen, som lagde planer for udvikling af handel, håndværk, uddannelse og meget andet. I 1917 åbnede jernbanen for transport af mennesker og varer. Filskov voksede og forandredes hurtigt fra landsogn med spredt beliggende huse til en stationsby med butikker og driftige virksomheder.

I store dele af det 20. århundrede markerede Filskov sig som en stationsby, hvor mange mennesker fra oplandet var beskæftiget indenfor mejeri, håndværk, industri, service og transport. Stationsbyen fik bankfilialer, hotel, centralskole med sognegård, forsamlings-hus, missionshus, alderdomshjem, lystanlæg, sportsplads med mere. En lille flyveplads blev anlagt af kroen, som trak mennesker langvejs fra. De var vore første turister.

Filskovs mest berømte bysbarn var søn af en hedeopdyrker på Omvrå Søndermark. I Billund by grundlagde Ole Kirk Kristiansen LEGO, som i dag er verdens største industrielle producent af legetøj.

Fra midten af 1800-tallet stræbte Filskov efter at opnå råderet over egne forhold. Indvielsen af egen kirke skete allerede i 1877, hvor Filskov fik sit første offentlige samlingssted. Den første frihed fik vi i 1910, hvor Filskov kirkesogn udskiltes fra Sdr. Omme kirkesogn. Den næste kom i 1913, hvor Blåhøj-Filskov sognekommune udskiltes fra Sdr. Omme sognekommune. Filskov var en selvstændig sognekommune indenfor Vejle Amt fra 1947 til 1970. Siden da har der blæst andre vinde.

I 1970 blev Filskov genforenet med Sdr. Omme i den nye storkommune Grindsted, som også tog Hejnsvig og Stenderup med. I det nye fællesskab blev Filskov flyttet fra Vejle Amt til Ribe Amt. I 1971 blev Filskovs jernbanestation lukket. 1970'erne var begyndelsen på en lang centraliseringsproces. I 2007 blev Grindsted Kommune lagt sammen med Billund Kommune, som Filskov nu er en del af. Samtidig blev Ribe Amt en del af Region Syddanmark.

Kommunesammenlægningerne i 1970 og 2007 var ubehagelige for Filskov. Én efter én forsvandt først en række butikker på stationsbyens hovedstrøg og derpå de offentlige institutioner.

Filskov lærte hurtigt at skabe sig en plads i de nye kommuner som en stærk og selvberoende lillebror med kreativitet og vilje til at gennemføre nye planer. Indbyggerne i Filskov vil selv forme vor hverdag, så langt det er muligt. I 1978 dannedes Kontakt-udvalget, som kort efter begyndte at udgive kvartalsbladet Filskov INFO. I 2012 blev udvalget omdannet til en forening med navnet Kontaktudvalget i Filskov. Den er stadig omdrejningspunktet for Filskovs drift og udvikling.

Rigtig stor blev Filskov ikke som stationsby. Da sognekommunen og jernbanen var lukket i 1971, faldt Filskov tilbage og blev en næsten helt almindelig landsby. Efter nogle års tænkepause blomstrede nye idéer frem. Antenneforeningen opstod i 1976. Efter at have set fjernsyn i et par år opstod idéen til etablering af Kontaktudvalget. Senere kom den årlige Viaduktfest med revy, et klubhus ved sportspladsen, børnehus ved skolen, miljørigtigt fjernvarmeværk og erhvervsfremmeforeningen Filskovs Fremtid. Medens borgerne var i færd med at bygge kultur-og idrætshuset Viadukthallen i 2003, blev Filskov kåret som Årets Landsby i Danmark.

Sammenholdet er vigtigt i en lille landsby, som tager ansvar for vedligehold og udvikling. Gensidig tillid mellem borgerne er det nødvendige grundlag for at gøre Filskov til at godt sted at være.

Mergelgrav med svaner

Status 2018

Efter gennemførelsen af Filskovs første udviklingsplan for årene 2010-2018 kan vi se tilbage på denne række af begivenheder:

2010 **Filskov Friplejehjem** blev indviet. Inden for genoptræning blev friplejehjemmet i 2016 certificeret, således at det nu på samme niveau som kommunale plejecentre.

2010 Ny **købmandsgård** med post og apotekerservice blev indviet (var ikke en del af udviklingsplanen).

2010 Åbning af ny benzintank efter flere år uden tank i Filskov (var ikke en del af udviklingsplanen).

2011 I byens anlæg anlagdes en **beachvolleybane** og en **læplads** med borde og bænke.

2011 **Filskov Kro** blev renoveret og genåbnet af en ny ejergruppe (var ikke en del af udviklingsplanen).

2011 To kommunikationsprojekter:

- Filskov-videoen – en byfilm til markedsføring af Filskov.
- Websiden **filskov.infoland.dk** åbnedes som afløser for byens første webside – men kvartalsbladet Filskov INFO udgives fortsat på papir.

2012 To projekter gennemført:

- **Filskov Friskole og Børnehave** blev indviet.
- Åbning af **Hjertestien**, som er Filskovs første sundhedsprojekt.

2013 **Rundtur i Filskov.** Den kulturhistoriske rute blev indviet med sti, informationsborde og -folder. Projektet kombinerer sundhed med viden om lokalhistorie.

2014 **Turismeaktørgruppen** blev etableret af erhvervsdrivende fra kro, bed & breakfast, fiskesø og købmand.

2015 Tre projekter gennemført:

- Turistattraktionen **Filskov Fodboldgolf** blev etableret ved Filskov Kro.
- **Landdistrikter for udvikling af turisme**: Filskov medvirkede i Billund Landdistriktsråds (BLDR) projekt for udvikling af turisme i landdistrikterne.
- **FDF Multihus** blev indviet til glæde for såvel spejdere som lokale borgere og turister. Bivuak og bålhytte opførtes ved multihuset (var ikke en del af udviklingsplanen).

2017 **Genbrugspladsen** åbnet i samarbejde med Billund Kommune, der planlagde projektet. Lokale frivillige medvirker i den daglige drift (var ikke en del af udviklingsplanen).

2018 Sundhedsprojektet **Aktiv Natur for Alle** indviet i samarbejde med Billund

Kommune. Projektet består af to elementer:

- **Kløverstier**: Fire vandrestier med længder fra 3 til 10 km fører ud i landskabet omkring Filskov by. Langs stierne er indrettet attraktionspunkter, der formidles igennem elektronisk app og folder på papir.
- En **mountainbikebane** er anlagt igennem baneskoven i Filskov by.

I 2018 arbejdes der fortsat målrettet på etablering af:

- En samlet **cykelstiforbindelse mellem Filskov og Sønder Omme.**
- En **cykelsti langs vejen ud til rundkørslen.**
- En **trampesti langs Omme Å fra Langelund til Sønder Omme.**
- Etablering af **Aktivitetspladsen Kroskoven i Filskov.**

samt:

- **Introduktion af unge til landsbyens organisatoriske arbejde.**
  Dette sker ved at give unge fra 14 år og opefter observationsstatus med tilhørende opgaver. Filskov skal være et landdistrikt og en landsby med plads til arbejde og udfoldelser i fritiden for indbyggere i alle aldre.

Nye huse på Sognegårdsvej, 2018

Borgermøder og workshops

Denne udviklingsplan for 10-årsperioden 2018-2028 er resultatet af en proces, hvor Kontaktudvalget i Filskov har benyttet udviklingskonsulent Merethe Juul fra Landdistriktshuset som udefra kommende facilitator til at definere og beskrive nye, fælles mål for Filskov.

Efter afklaring af grundlag og rammer er det grundlæggende udviklingsarbejde foregået på to borgermøder, hvor der blev afholdt workshops om Filskovs fremtid under ledelse af Merethe Juul.

Det første borgermøde fandt sted lørdag den 10. marts 2018 i Viadukthallen, hvortil Kontaktudvalget havde inviteret repræsentanter fra den yngre generation og den ældre generation samt fra foreningslivet og erhvervslivet. Deltagerne i dette første borgermøde udarbejdede en SWOT-analyse med fire rækker af oplysninger om Filskovs stærke sider, svage sider og muligheder for udvikling.

Der blev også peget på udefra kommende trusler mod Filskovs evne til fortsat at være en velfungerende landsby, der dækker mange af indbyggernes behov i hverdagslivet. Trusler er forhold, som Filskov ikke selv kan ændre, men i visse tilfælde har vi mulighed for at påvirke dem. Under alle omstændigheder er trusler et vilkår, som vi skal forholde os konstruktivt til, når vi arbejder med udvikling af Filskov.

Den yngre og ældre generation mødes til mødet i marts 2018

Mere end 50 % af deltagerne i det første borgermøde kom fra den yngre generation, som tæller deltagere i alderen 18-35 år. Dette er en meget positiv udvikling, da Filskov har behov for sikring af en glidende udskiftning af de aktive deltagere i foreningslivet. Kontaktudvalget i Filskov fungerer efter sendemandsprincippet, hvor hver forening sender én repræsentant til Kontaktudvalgets møder, som afholdes fire gange om året. Her udveksles information og koordineres sager af fælles interesse. Et velfungerende foreningsliv med deltagere fra alle aldersgrupper er derfor grundlaget for en velfungerende håndtering af landsbyens udvikling.

Lørdag den 21. april 2018 gennemførtes borgermøde nummer to i Viadukthallen. Alle borgere med interesse for lokalsamfundets udvikling var inviteret. Her var deltagernes opgave at gennemgå SWOT-analysens fire lister og udpege de indsatsområder, som Filskov skal arbejde videre med i de kommende 10 år. Dette møde havde især mange deltagere fra erhvervslivet i Filskov.

På borgermødet i april i havde udviklingskonsulenten afsat tid til at afprøve nye veje til udvikling af det sociale liv. Under ledelse af stompmusikeren Jesper Falch blev vi alle trommeslagere, dansere og sangere. Jesper Falch ledede et forløb, der var delt i to dele. Medens de voksne om formiddagen arbejdede med udviklingsplanen, gennemførte han en workshop med Filskovs børn, der lærte samspil på trommer med tilhørende danserytmer og breaks. Efter frokost blev de voksne tilskuere til et show, hvor børnene viste, hvad de havde lært. Da de voksne havde forstået fremgangsmåden, gik børn og voksne sammen i en workshop, hvor alle var trommeslagere, dansere og sangere. Dette initiativ ligger i forlængelse af Filskov Friskole og Børnehaves satsning på musik. Samvær om musik og samspil er sammenhold.

Resultaterne af borgermøderne blev forelagt Kontaktudvalget den 14. august til diskussion. Frem til den 9. september kunne de sende kommentarer til landdistriktskoordinatoren. På grundlag de indkomne kommentarer blev denne visions- og udviklingsplan skrevet færdig. Lørdag den 29. september 2018 afholdtes et sidste borgermøde i Viadukthallen om den visions- og udviklingsplan, som du her sidder med i hænderne. Planen blev præsenteret med fokus på de opgaver og arbejdsgrupper, der i de kommende år skal gøre planen til virkelighed.

SWOT-analyse

SWOT-analyse er en meget enkel, effektiv og udbredt metode til strategisk planlægning. Metoden indeholder tre trin. Først indsamles data på fire lister til kortlægning af organisationens egne indre styrker (S), svagheder (W) og muligheder (O) samt eksterne trusler (T). I andet trin sorteres de indsamlede data i fokusområder, der vises nedenfor i kasser. I tredje trin analyseres de fremlagte resultater, hvilket fører frem til en konklusion.

Resultatet af SWOT-analysen viser lokalsamfundets livsgrundlag, behov og muligheder for udvikling – under iagttagelse af de eksterne trusler, som Filskov står over for.

Styrker (S)

Filskovs styrker er Filskovs livsgrundlag og dermed Filskovs stærkeste ressourcer.

Fysiske forhold	**Sociale forhold**
• At vi kan udvide • Beliggenhed • Den centrale beliggenhed i forhold til muligheder for uddannelse, jobs og skole • Filskov Fiskesø • Filskov Fodboldgolf • Mountainbikebane • Natur • Stier	• Attraktiv by / Foregangslandsby • Byfesten • Frivilligfesten • Fællesskabet (får tilflyttere til at blive) • Gode forbindelser til Grindsted (unge) • Ildsjæle • Sportsaktiviteter tiltrækker de unge • Stærkt idrætsliv –alle er gode til at hjælpe • Stærkt lokalsamfund • Ungdommen • Unge flytter tilbage til byen • Velkomstpakke til tilflyttere
Dækning af behov i hverdagen	
• Børnehave • Erhvervslivet • Filskovs Fremtid • Friskolen, til og med 9. klasse • Friplejehjem • Frisør • Genbrugspladsen • Hallen • Kroen • Købmanden og udbringelse af varer • Lyngposten • Nap	

Svagheder (W)

Svagheder er træk ved Filskov, som vi selv kan ændre på.

Fysiske forhold	Sociale forhold
• Boligmangel herunder udlejningsboliger (både til unge og ældre) • Langt til større byer • Størrelse på byen • Svag tilflytning pga. for få ledige boliger og udlejningsboliger	• Antallet af børn • De unge arbejder udenbys • Flere gamle frivillige – kan de tilgodese de unge • Hvis børnefamilier fravælger området • Kikset generationsskifte – de erfarne frivillige går af • Mange er bange for at melde sig ind i noget – med frygt for aldrig at komme ud af det • Mangel på ildsjæle • Overtage fra de ældre • Rovdrift på de samme initiativtagere • Svært at komme ud af bestyrelsesarbejdet
Dækning af behov i hverdagen • Finansiering (kreditforeninger) • For lidt kulturelle arrangementer (kun på plejehjem og til revy) • Handle lokalt • Mangel på flere sociale initiativer i hallens café – fællesspisning, ny mad, underholdning m.m. • Mangel på fritidsjob til unge • Mangel på information – herunder bl.a. arrangementskalender • Vedligeholder vi vores brand? • Mangel på offentlige transportmuligheder	

Muligheder (O)

Forslag til udvikling af Filskov:

Generel udvikling	Forslag til anlægsprojekter
• Turisme – nye attraktioner og aktiviteter • Tiltrække folk udefra	• Bedre og udvidede fitnessmuligheder • Campingplads / B&B • Cykelsti til Sdr. Omme og nabokommuner • Flere ældreboliger • Informationstavle ved købmanden kan være bedre og bruges til info om arrangementer • Lejeboliger i blokke/kompleks • Nye muligheder i anlægget • Volleybane ved hallen/skolen
Forslag til anskaffelser:	**Forslag til sociale projekter:**
• 1 fastansat til alt i hal og på idrætsplads • Arrangementskalender for alle i byen. • En skolebus mere, som kan bruges til andet end skolen • Landsbypedel (en eller flere) • Leje af biler (byens bil) • Pulje til udlejningsbyggeri for at ”holde på de unge” • Transportordning for både ældre og unge	• Flere arrangementer • Fællesspisning i hallens café m.m. • Information om foreningslivet • It og telefon workshop for ældre (de unge kan gøre det) • Lokalet i hallen ved caféen bør kunne bruges mere • Rul i festudvalg og andet –små roller kan give en indsigt i det frivillige arbejde • Styrke samarbejde med andre mindre byer • Ungdommen • Værdinormer allerede fra tidlig alder • Fritidsjob til unge hos lokale virksomheder

Trusler (T)

Trusler er de eksterne faktorer, som hæmmer Filskovs muligheder for udvikling. Trusler skal skelnes fra svagheder, som er en del af Filskov selv.

- Finansieringsmuligheder (kreditforeninger)
- Internet og mobilforbindelse til alle i sognet
- Offentlige transport
- Strukturelle udfordringer – udefra

Analyse

Efter indsamling og sortering af data, blev dataene gennemgået og analyseret.

SWOT-analysen mundede ud i dette resultat:

Styrker: Filskov har et stabilt indbyggertal og en stærk social kapital med fællesskab om løsning af fælles opgaver. Her bygges nye boliger. Familiernes basale behov dækkes i hverdagen af lokale tilbud på børnepasning, undervisning, handel, service, håndværk og ældrepleje.

Ad vejnettet har vi nem adgang til de tilbud inden for handel, arbejdspladser og uddannelse, som Filskov ikke selv kan levere. Filskov har god plads til initiativer, der fastholder og fortsætter den konstruktive udvikling. Naturen er en ressource, der i stadigt stigende grad anvendes til fritidsaktiviteter og motion.

Svagheder: Indbyggerne har fokus på opretholdelse af balancen mellem antallet af aktive borgere og videreførelse af byens dynamiske engagement i at opretholde rammerne om det gode liv.

Vi har behov for flere arbejdspladser og for initiativer til udvikling af turisme. Indbyggerne ser et behov for løsninger under overskriften byforskønnelse og bedre faciliter – herunder opførelse af flere boliger til såvel unge som ældre, hvilket gælder både eje- og lejeboliger. Der er behov for flere arbejdspladser til unge under uddannelse, bedre kollektiv transport, bedre elektronisk information om lokale forhold og flere arrangementer af kulturel og social art i borgernes egen café – dvs. caféen i Viadukthallen.

Muligheder: Med henblik på at fastholde og tiltrække flere mennesker har Filskov mulighed for at bygge videre på sine ressourcer og sit ry som en aktiv by på trods af begrænsede ressourcer. Byudvikling og byforskønnelse er en opgave, der passer særligt godt til Filskovs tradition for aktiv handling. Det samme gælder udvikling af elektronisk information og brugen af Viadukthallen som centrum for sociale og kulturelle aktiviteter. Det er her, vi skaber og vedligeholder de sociale bånd, der er grundlaget for udvikling af projekter af enhver art. Adgangen til naturen kan blive bedre. Naturen er et godt grundlag for udvikling af turisme.

Trusler: Listen over udefra kommende begrænsninger på Filskov muligheder for udvikling er kort, men den peger på meget centrale problemer. Kreditforeningernes udlånspolitik er et irriterende problem, da Filskov ikke er begrænset af økonomisk stagnation og derfor ser sig selv som et godt sted for investeringer. Filskov er et lille lokalsamfund, men fraflytning til større bysamfund har ikke et omfang, der er problematisk. Vi er værd at investere i, og vi har brug for, at eksterne leverandører tilbyder os effektivt bredbånd, effektiv mobildækning og sammenhængende kollektiv transport.

Konklusion

Filskov har et rigtig godt fysisk og socialt fundament at bygge videre på. Indbyggerne har en høj grad af realisme overfor den udfordring, som et generationsskifte blandt de frivillige er. De søger aktivt den rigtige balance, hvor indbyggerne får rum til at nyde Filskovs positive sider samtidig med, at der findes praktiske løsninger på en række praktiske og sociale udfordringer. Fokus på kommunikation, transport, byforskønnelse, udvikling af turisme ved siden af traditionelt erhvervsliv og mere målrettet brug af Viadukthallen til kulturelle og sociale formål ses som en central del af vejen frem.

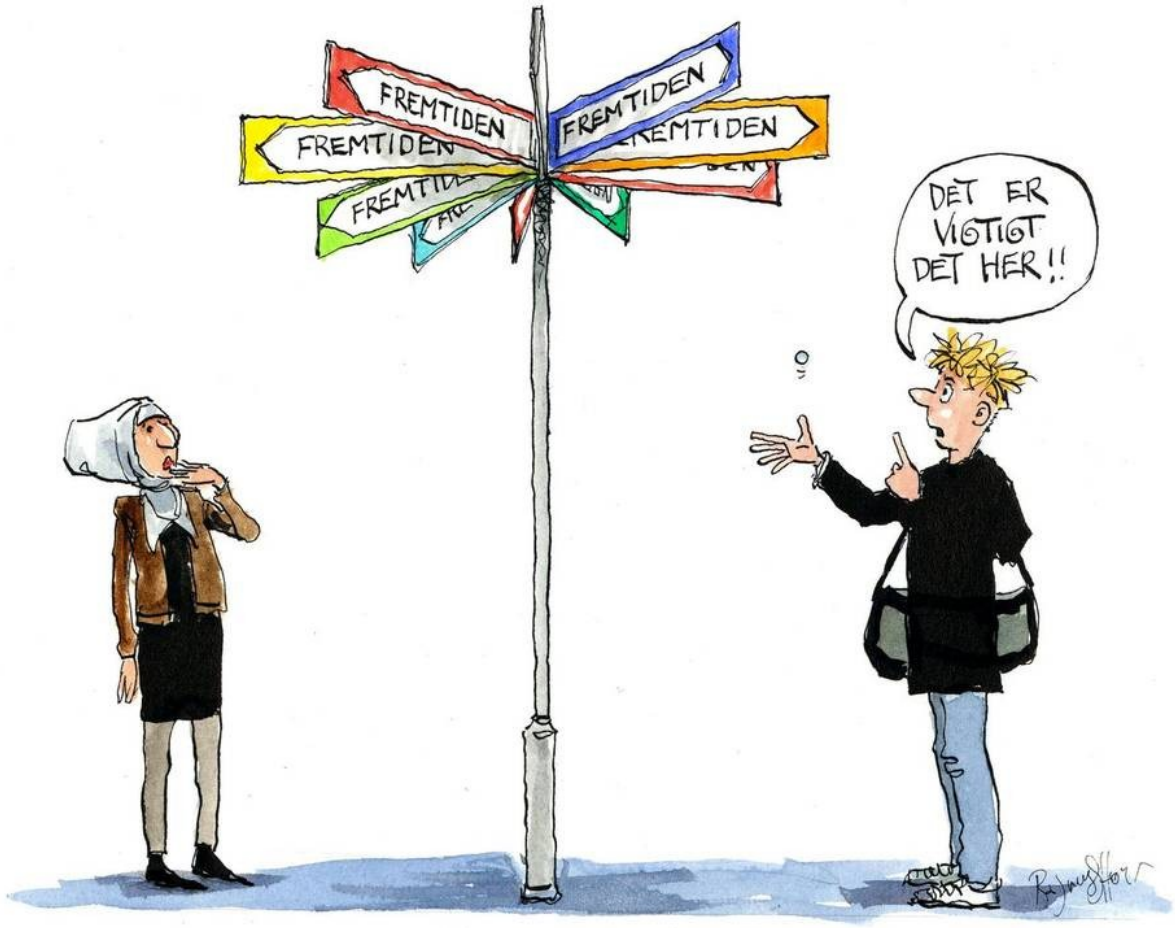

Hvis du ikke ved, hvor du kommer fra,
kan du ikke vælge vejen til fremtiden.

Vision

Med udgangspunkt i SWOT analysen har vi defineret Filskovs vision, som gerne skulle gælde i minimum 10 år og også gerne videre i fremtiden:

- *Filskovs vision er at opretholde og videreføre lokalsamfundets aktive og konstruktive udvikling og bidrage til at Filskov fortsat vil være et attraktivt sted for indbyggere og tilflyttere i alle aldre samt for turister.*

Mål

Filskovs mål er at

1. Befolkningstallet skal fastholdes og forøges
2. Antallet af arbejdspladser skal fastholdes og forøges.
3. Filskovs fysiske rammer og faciliteter for erhvervslivet og foreningslivet skal optimeres og forbedres.
4. De kulturelle og sociale aktiviteter skal udvikles, så de i højere grad imødekommer de yngre generationers behov og samtidig stimulerer det sociale liv på tværs af generationerne.

Strategi

For at nå visionen, er Filskovs strategi, at der sættes handling på følgende indsatsområder, som Kontaktudvalget har udvalgt:

1. Fortsat styrkelse af **det sociale liv**, således at Filskov fortsætter som lokalsamfund med dynamik og samarbejde på tværs af generationerne.
2. Fortsat fokus på **kommunikation** og koordinering af aktiviteter.
3. **Forskønnelse** og optimering af faciliteter, så Filskov også i fremtiden fremstår som en attraktiv by.
4. Styrke **erhvervslivet og turismen** i området.
5. Styrke **infrastrukturen** med utraditionelle løsninger for transport.
6. Fokus på **aktiviteter for den ældre generation**.

Handlingsplan

På borgermødet den 21. april 2018 enedes deltagerne om at lade Kontaktudvalget arbejde videre med listen over muligheder for udvikling. Efter gennemgang af materialet valgte kontaktudvalget seks emner, som dermed blev udvalgte indsatsområder.

Indsatsområderne præsenteres nedenfor som skitser over opgaven og med navne på tovholdere og arbejdsgrupper, der er ansvarlige overfor Kontaktudvalget i Filskov.

Efterhånden som de seks arbejdsgrupper dannes og fremlægger konkrete handlingsplaner for indsatsområderne, vil udviklingsplanen blive opdateret.

Opdaterede udviklingsplaner bliver forsynet med aktuel dato på forsiden og publiceres på Kontaktudvalgets webside: www.filskov.infoland.dk

Indsatsområde 1: Det Sociale Liv

Det sociale liv i Filskov er et indsatsområde, der skal udvikle idéer, tage initiativer og igangsætte arrangementer, som sikrer deltagelse af alle generationer – herunder unge og unge familier.

Blandt delprojekter og -aktiviteter er:

- Prioritere fælles sociale arrangementer – f.eks. fællesspisning på faste dage efterår og vinter som en tradition. Opgaven kan fx gå på omgang mellem foreninger og institutioner.
- Ungdommen – hvilke behov har de?
  Hvad vil de medvirke i, og hvad forventer vi indenfor fællesskabet?
- Bedre udnyttelse af hallens faciliteter – f.eks. mulighed for at foreninger kan booke cafeteriet.
- Arrangementer – sociale og kulturelle – med plads til at gå nye veje.

Arbejdsgruppe med tovholdere			
Anne Stougaard	Filskov Friskole og Børnehave	2532 7687	anne.dahl.stou@gmail.com
Jørn Jensen	Filskov Sogns Menighedsråd	7534 8483	jorn.filskov@gmail.com
Bo Henriksen	Viadukthallen	2030 8527	b-henriksen@mail.tele.dk
Thomas Broch	Filskov Idrætsforening	3168 8652	formand.filskovif@gmail.com
Johan Andersen (foreløbig)	Kontaktudvalgets kontaktperson		

Indsatsområde 2: Kommunikation

Kommunikationen mellem borgere i Filskov og andre interesserede skal styrkes med bedre elektronisk kommunikation. Dette kan ske på de eksisterende informationsplatforme for sociale medier (facebook), internet (hjemmeside) og arrangementskalender, eller der kan også udvikles nye platforme. Der kan også udvikles nye platforme som fx elektroniske infotavler.

Blandt delprojekter og -opgaver er:

- Informationsplatform.
- Facebookside.
- Elektronisk infotavle med dagens / ugens aktiviteter – opsat f.eks. ved købmanden, skolen og hallen.
- Fælles arrangementskalender – som er nem at opdatere.

Arbejdsgruppe med tovholdere			
Charlotte Junge			
John Havn	Filskov.infoland.dk	2328 8003	j.havn@mail.dk
Mikael Lind	Kontaktudvalgets kontaktperson	7937 0716	linds@altiboxmail.dk

Indsatsområde 3: Byforskønnelse og faciliteter

Der skal arbejdes målrettet med Filskov bys fysiske fremtræden over indbyggere og gæster. Filskov må gerne blive 'Danmarks smukkeste landsby', men det handler ikke kun om skabe og løbende vedligeholde et fysisk tiltalende ydre. Med ’Byforskønnelse og faciliteter’ skal vi også udvikle en opmærksomhed om Filskovs kvaliteter, der tiltrækker tilflyttere og turister.

Blandt delprojekter og -opgaver er:

- Renovering af fortove med prioritering af hvilke, der kommer først (f.eks. Blåhøjvej). Der må ikke anvendes asfalt som fortov som i dag.
- Fjernelse af affald langs veje og stier – det gør vores by pæn.
- Danmarks smukkeste landsby – Det er et ambitiøst mål.
  Kan vi evt. få Arkitektskolen som samarbejdspartner?
  Første skridt: Hvordan får vi enkelte husejere til at rydde op på deres grunde?
- Forskønnelse af området bag Filskov Friskole.
- Forskønnelse af anlægget eller ny indretning og ny brug af anlægget? Hvordan skaber vi mulighed for nem parkering, der giver gæster mulighed for at holde ind til siden og bruge anlægget?
- Forskønnelse af Viadukthallen – med fokus på hovedindgangen og arealet omkring indgangen ved Blåhøjvej.
- Udvidelse af Viadukthallen.
- Udstykning af området mellem Krohaven og Kærtoften for at binde byen sammen – begyndende med et projekt med anvendelse af typehus, udstillingshus eller råhus.
- Viadukten (stien under amtsvejen) opdateres. – Det kan fx ske i et samarbejde mellem børn fra friskolen og en graffitikunstner.
- Flere stier i by og på land – både vandrestier og cykelstier.
- Forskønnelse eller renovering af boliger.

Arbejdsgruppe med tovholdere			
Tommy Christensen	Filskovs Fremtid	2635 6649	tcfreelance1@gmail.com
Johan Andersen	Kontaktudvalgets kontaktperson	2123 2875	ja@filskovfriskole.dk

Indsatsområde 4: Erhverv og Turisme

Filskov har brug for flere arbejdspladser inden for handel, håndværk, industri, service, konsulentydelser og turisme. Dette projekt arbejder med etablering af fællesfaciliteter til iværksættere og hjælp af strategisk art til erhvervslivet generelt.

Blandt delprojekter og -opgaver er:

- Ny aktivitet i erhvervsudviklingsgruppen Filskovs Fremtid – ny gruppe er etableret i 2018.
- Iværksætterhus til Filskovs Fremtid.
- Turisme med helhedsstrategi.
- Udvikling af attraktioner.
- Udvikling af andre oplevelser – naturoplevelser og kulturhistorie – fortællingen om Filskov.
- Camping og anden overnatning.

Arbejdsgruppe med tovholdere			
Hans Aage Søgaard Nielsen	Filskovs Fremtid	4085 1718	neg@maxpaf.dk
Jan Petersen	Filskovs Fremtid	2172 5257	nyborggaard@mailto.dk
Holger Villumsen	Kontaktudvalget	6118 3555	hfv@adr.dk
Johan Andersen	Kontaktudvalgets kontaktperson	2123 2875	ja@filskovfriskole.dk

Indsatsområde 5: Infrastruktur

Dette indsatsområde udvikler nye løsninger til dækning af behovet for persontransport hos de indbyggere, der ikke selv har en bil eller ikke kan køre bil.

Blandt delprojekter og -opgaver er:

- Transportordninger – fx offentlig transport, flextrafik, byens delebil, byens egen bus og gomore.dk
- Alternative transportordninger?

Arbejdsgruppe med tovholdere			
	??		
Johan Andersen	Kontaktudvalgets kontaktperson	2123 2875	ja@filskovfriskole.dk

Indsatsområde 6: Ældre

Medlemmer af den ældre generation har behov for assistance til brug af it, smartphones og anden elektronik. Dette indsatsområde skal udvikle og igangsætte aktiviteter, der finder løsninger på denne udfordring.

Blandt delprojekter og -opgaver er:

- Etablering af it og telefon workshop.
- Eventuelt etablering af ældreråd.

Arbejdsgruppe med tovholdere			
Birgit Rasmussen	Filskov Seniorklub	7534 8327	bjer@outlook.dk
Birgit Rasmussen	Kontaktudvalgets kontaktperson	7534 8327	bjer@outlook.dk

Arbejdet med indsatsområderne:

Kontaktudvalget nedsætter ad hoc-arbejdsgrupper og koordinerer samarbejdet mellem indsatsområderne.

Hver arbejdsgruppe arbejder målrettet med beskrivelse af de enkelte projekter, aktiviteter eller opgaver – indeholdende følgende punkter:

1. Baggrund og formål
2. Beskrivelse
3. Aktivitets- og tidsplan
4. Ressourcer og deltagere
5. Kommunikation
6. Budget
7. Finansiering

Inspiration

De viste links indeholder inspiration til arbejdet med indsatsområderne – herunder også idéer til muligheder for finansiering.

- www.livogland.dk/inspirationsbase/projekter
- realdania.dk/projekter
- www.undervaerker.dk/projekter
- friluftsraadet.dk/
- minlandsby.dk/
- www.loa-fonden.dk/projekter
- www.legatbogen.dk/
- www.fonde.dk/
- www.upfrontnet.dk/

Billund Landdistriktsråd (BLDR) har en detaljeret samling af links på: bldr.dk/links/

Organisation og indsatsområder

Kontaktudvalget i Filskov

Bestyrelsen 2018

Johan Andersen	Formand	2123 2875	ja@filskovfriskole.dk
Mikael Lind	Sekretær	7937 0716	linds@altiboxmail.dk
Søren Elnegaard	Kasserer	2020 3982	elnegaardfilskov@gmail.com

Hele kontaktudvalget kan ses på http://filskov.infoland.dk/om-filskov/kontaktudvalget/

Tovholdere for udviklingsplanens seks indsatsområder præsenteres under de enkelte områder.

Ekstern bistand

Første udgave af denne udviklingsplan blev præsenteret i Viadukthallen den 29. september 2018 af Merethe Juul fra Landdistriktshuset, som var proceskonsulent for Kontaktudvalget. Kontakt: telefon 2028 5668, mail mjt@landdistriktshuset.dk